

॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ अपारुज्यउत्पाद्य ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ विराटंसमवीक्ष्यैनं हेसमहेसाधोइतिविराटवीक्ष्यवाचादृशाचसंभाव्य एनंसुश
 र्माणंतिष्ठतिष्ठेतिचावददितिसंबंधः सर्वसाधुसमानेषुसमस्यादभिधेयवदितिमेदिनी ॥ २४ ॥ रथपुंगवःतिष्ठतिष्ठेतिभाषमाणःमहत्कर्मान्योन्ययुद्धंपश्यतां कर्मव्यतिहारेतद् अयंमांमहत्कर्मकुर्वाणंपश्यतुअहं
 तेषुसंघस्यमानेषुकुंतीपुत्रोयुधिष्ठिरः ॥ प्रत्यभाषन्महाबाहुंभीमसेनमरिंदमं ॥ ११ ॥ मत्स्यराजःपरामृष्टस्त्रिगर्तेनसुशर्मणा ॥ तंमोचयमहाबाहोनगच्छेद्विषतां
 वशं ॥ १२ ॥ उषिताःस्मसुखंसर्वेसर्वकामैःसुपूजिताः ॥ भीमसेनत्वयाकार्यातस्यवासस्यनिष्कृतिः ॥ १३ ॥ ॥ भीमसेनउवाच ॥ ॥ अहमेनंपरित्रास्येशास
 नात्तवपार्थिव ॥ पश्यमेसुमहत्कर्मयुध्यतःसहशत्रुभिः ॥ १४ ॥ स्वबाहुबलमाश्रित्यतिष्ठत्वंभ्रातृभिःसह ॥ एकांतमाश्रितोराजनपश्यमेघपराक्रमं ॥ १५ ॥ सु
 स्कंधोयंमहावृक्षोगदारूपइवस्थितः ॥ अहमेनमपारुज्यद्रावयिष्यामिशात्रवान् ॥ १६ ॥ ॥ वैशंपायनउवाच ॥ ॥ तंमत्समिवमातंगंवीक्षमाणंवनस्पतिं ॥
 अब्रवीद्भातरंवीरंधर्मराजोयुधिष्ठिरः ॥ १७ ॥ माभीमसाहसंकार्षींस्तिष्ठत्वेषवनस्पतिः ॥ मात्वां वृक्षेणकर्माणिकुर्वाणमतिमानुषं ॥ १८ ॥ जनाःसमवबुध्येर
 न्भीमोयमितिभारत ॥ अन्यदेवायुधंकिंचित्प्रतिपद्यस्वमानुषं ॥ १९ ॥ चापंवायदिवाशक्तिंनिस्त्रिंशंवापरस्वधं ॥ यदेवमानुषंभीमभवेदन्यैरलक्षितं ॥ २० ॥
 तदेवायुधमादायमोक्षयाशुमहीपतिं ॥ यमौचचक्ररक्षौतेभवितारौमहाबलौ ॥ २१ ॥ सहिताःसमरेतत्रमत्स्यराजंपरीप्सत ॥ ॥ वैशंपायनउवाच ॥ ॥ एवमु
 क्तस्तुवेगेनभीमसेनोमहाबलः ॥ २२ ॥ गृहीत्वातुधनुःश्रेष्ठंजवेनसुमहाजवः ॥ व्यमुंचच्छरवर्षाणिसतोयइवतोयदः ॥ २३ ॥ तंभीमोभीमकर्माणंसुशर्माणम
 थाद्रवत् ॥ विराटंसमवीक्ष्यैनंतिष्ठतिष्ठेतिचावदत् ॥ २४ ॥ सुशर्माचितयामासकालांतकयमोपमं ॥ तिष्ठतिष्ठेतिभाषंतंपृष्ठतोरथपुंगवः ॥ पश्यतांसुमहत्कर्मम
 ह्युद्धमुपस्थितं ॥ २५ ॥ परावृत्तोधनुर्गृह्यसुशर्माभ्रातृभिःसह ॥ निमेषांतरमात्रेणभीमसेनेनतेरथाः ॥ २६ ॥ रथानांचगजानांचवाजिनांचससादिनां ॥ सह
 स्रशतसंघाताःशूराणामुग्रधन्विनां ॥ २७ ॥ पातिताभीमसेनेनविराटस्यसमीपतः ॥ पत्तयोनिहतास्तेषांगदांगृह्यमहात्मना ॥ २८ ॥ तदृष्ट्वातादृशंयुद्धंसुश
 र्मायुद्धदुर्मदः ॥ चितयामासमनसाकिंशेषंहिबलस्यमे ॥ अपरोदृश्यतेसैन्येपुरामग्नोमहाबले ॥ २९ ॥

चैनद्रक्ष्येइत्यर्थः ॥ २५ ॥ रथाःसंगताइतिशेषः ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ चितयामासेति सुशर्माबलस्यसैन्यस्यकिंशेषंकुत्सितंवधंचितयामास शेषःसंकर्षणेवधेइतिमेदिनी तत्रहेतुःहियस्मात्मेममअप
 रोभातामहाबलेसैन्येपुरामग्नोदृश्यते भातुःसंकटंदृष्ट्वासैन्यनाशंचितयामासेत्यर्थः ॥ २९ ॥